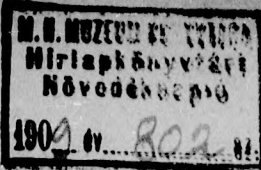

1-99 teljes

Zombor, 1909. évi január hó 6.

1818

Szerda.

14.

V. évfolyam. I. szám.

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BACS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Az új esztendő.

Zombor, január 5.

A véges ember beleveszne a tér és idő végtelenségébe, ha azok végtelenségét saját véges voltaához képest részekre nem tagolná. Ezért osztotta be az időt is évekre, hónapokra, napokra... A kisebb időközök zajtalan siklanak el, a nagyobb időközök forduló pontjait azonban ünneppé avatta az emberiség.

Ilyen forduló ponthoz értünk ismét: itt állunk az 1909-ik év elején.

Az újév napja ünnep nemcsak magánéletünkben, de ünneppé vált az a politikai élet terén is. Régi szokáshoz hiven államférfiaink újévi üdvözlések alkalmával tájékoztatást szoktak nyújtani jövőre terveik felől s beszédeikben foglalkozni szoktak az aktuális politikai kérdések mind-egyikével.

Az idén nagy és fontos kérdések állanak homloktérben. Az önálló magyar nemzeti bank ügye, a katonai kérdések, a választói jog reformja mindmennyi életbevágó fontosságú kérdés, melyeknek mikénti megoldása a nemzet jövőjére messze kiható erővel bír.

Sokkal szívósabb, sokkal erősebb a magyar faj, hogysem egy-két rossz törvény tönkre tehetné, de rossz intézkedésekkel fejlődésében évtizedekre vissza lehet vetni. A függet-

lenségi és 48-as párt programjává tette az önálló magyar nemzeti bank felállítását. Bár abban a kérdésben, vajjon előnyös lesz-e az országra az önálló magyar bank vagy sem, megoszlanak a vélemények, de kétségtelen tény, hogyha pénzügyi szempontból káros volna is, közjogilag mégis, nemzeti önállóságunk kidomborítása tekintetében a legértékesebb vívmány lenne.

A függetlenségi párt hívei között azonban egy sincs, aki elhinné, hogy pénzügyileg káros hatással lesz az önálló bank felállítása. Lehet, hogy átmenetileg kamatlábemeléssel fog járnai, néhány értékpapir esni fog s a nagy bankok valamivel kevesebb osztalékot fognak részvényeseiknek kifizetni; a hitelt igénybevevő nagyközönség azonban, mely ma 6—7% kamatláb mellett veszi fel kölcsönét, nagyon kevéssel fog többet fizetni s ezt a keveset is csak átmenetileg.

Az önálló bank ellenesei a legfőbb akadályul tőkehiány-voltunkat hánytorgatják; ez igaz; de az osztrák tőke nem azért keres fel bennünket, mert tőkeszegények vagyunk; hanem mert van hitelünk; hitelképességünkön pedig az önálló bank felállítása valószínűleg nem fog rontani. Ahol meg van a hitelképesség, onnan a tőke nem fog visszahúzódnai. Annyira tőkeszegények még sem vagyunk, hogy az önálló bank felállításához

szükséges tőkét össze ne tudnánk hozni.

Ruházzuk fel bármely budapesti nagy pénzintézetünket a bankjegykibocsátás jogával s legyünk egész nyugodtak, hogy bárminő bankrendszer számára a szükséges tőkét és biztosítékot elő fogja teremteni.

Ismerjük nagyon jól azokat az óriási akadályokat, melyeket a wienni körök az önálló magyar bank útjába gördítenek, nagyon látjuk a hátunk mögött bujkáló lettint sötét alakokat, kik kárörömmel nézik a függetlenségi párt harcát és sóvárogva lesik, mikor fordul feljük a császári kegy napja, ámde bizunk a függetlenségi párt kormányon ülő tagjaiban, hogy a körülmények és helyzetszabta körülményekkel, de megalkuvás nélküli következetességgel ki fogják küzdeni az önálló magyar nemzeti bankot.

Azt kell hinnünk, hogy célzatos és számítás vezette a wienni köröket, amikor a katonai kérdések sürgős megoldását követelik, bár ez tulajdonképpen csak az új törvényhozás feladata volna.

Nehézséget nehézségre halmoznak. A függetlenségi párt mindazáltal nem zárkózik el a katonai kérdések megoldása elől, de a nemzeti szempontoknak érvényesülni kell.

A népoktatási törvény által megkezdett magyarosítási akció betető-

Árny és fényképek.

Írta: Del Toró.

A falu jegyzője, kit rendszeren a község „pennájának” hívnak, meg a falu kisbírója, akit meg a község „bőrharangjának” neveznek, mert rendszeren a falu dobosa is, hatalmas két potentát. Azt lehetne mondani, hogy mindegyik egy kis basa. Elég nagy hozzá mind a kettőnek a hasa. *Atlas*, bár — a mitológia szerint — a vállain tartotta a világot, csak „kismiska” hozzájuk képest. Hogyne! Hiszen ők egy községet tartanak a kezükben! A községben pedig vannak: pápisták, kálomisták, lazaristák, cucilisták, nihilisták, anarchisták és még többféle „istákpisták”, csak éppen hogy „piaristák” nincsenek.

A nótárius a nagyobbik ur. Ritkán található ugyan a „kalamáris” mellett, mert, mint a község esze, gőzerővel járja be Tolnát-Baranyát, azaz hogy a közigazgatás virágos berkeit és csak estenden tér haza, hogy szeretett népei előtt magasan lobogtathassa az igazság fátylóját. És ha ilyenkor egyik-másik szép menyecske ügyes-bajos dolgában felkeresi, dehogyan mondaná azt, hogy fáradt. Nem, hanem a nótával így köszönti:

— Sok jó estét szép menyecske, hol jár ilyen késő este?

A menyecske pedig, aki tudja, hogy nótárius uram a hasznosat a széppel mindig össze tudja egyeztetni, jókedvűen hasonlóképp a nótával felel. Azt mondja:

— Hát csak idejöttem, kérem, jó hogy éppen itthon érem!

Aztán elmondja, hogy mi járban van. A nótárius pedig kapja a kalamárist, hamarosan kaptafára huzza az „istanciat” és megnyugtatta a menyecskét, hogy avval elmehet még a római pápához is.

A kisbíró nem vágja ugyan ilyen nagy fába a fejszéjét, nehogy úgy járjon, mint a cigány, kinek nyár közepén is belefagyott a fejszéje a fába, hanem azért ő is „nagy-hatalmasság”. Hiszen ismeri a község minden csinját-binját és a kisujjában hordja a menyecskéknak, lányoknak minden titkát. Valóságos eleven jegyzőkönyv.

Akit ő a „kutyabőrön” már egyszer kifigurázott, azon még a „feleser” se segít, legfeljebb „paszszust” ír neki a másvilágra, mert hát szegényében odabujik.

Különösen haragszik a kisbíró az anarchistákra. Ezek sok galibát okoznak a „hivatalában”. Ejjel is, nappal is lábatlankodnak. Pedig a kisbíró csak nappal szeret „hivatalos szömély” lenni, mivelhogy esténként „társas összejövetele” van a nagykorosma x-lábu asztalánál. Egyszer, régen, egy külszolgálat alkalmával, titokban magam is mög-

tapasztaltam kisbíró urék „társasösszejövetele” egy ilyen fényes „lecsökkentését”.

A pislogó méceses tündérfénye, meg a Kati koreszmárosné villogó szemei mellett úgy megtáncoltatja kiskiró uram a hosszunyaku „flaskókat”, hogy azok szinte bukencet hányanak kinjokban.

A *Kácsa* cigány ilyenkor a füstös bandájával odahúzódik a kármentőhöz, mert az „istennyila” igen könnyen lecsaphat a fejére és csak akkor bátorodik előbujni, mikor a flaskók mar kitáncolták magukat. Odasettenkedik nagy alázatossággal a kisbíró asztalához és földighajolva mondja:

— Tekintés *fébíró* ur, talán egy jó nótával szolgálhatnánk?

— Hát huzzátok, de ne olyan nagyon! — veti oda peckesen Lábas Pétör kisbíró, akinek nagyon csiklandozza az oldalát a titulus.

— Húzszsuk, húzszsuk, csak tesszen megmondáni, hogy melyiket?

— Hát nem tudjátok?

— Tugygyuk, tuggyuk, kezsit csúkulom, csak tesszen rákezsdeni.

Pétör kisbíró nagyot huz a flaskon, utána megtörli a kajla bajuszát, aztán nótázik, mert illik, hogy a „hivatalos szömély” tele-torokkal kurjongasson is:

„Nem kell nékem patika
Csak a lelkem Katika.”

cséd.

zését fogja képezni a magyar nyelv érvényesülése a hadseregben.

A választói jog reformja másik igen nagy problémája az 1909-ik esztendőnek. A tervezetet gróf Andrássy Gyula belügyminiszter készítette, ki az alkotmánypart tagja. A reform kérdését azonban nem szabad pártszempontok szerint elbírálni s annak elfogadását, vagy az ahhoz való hozzájárulás megtagadását nem szabad pártkérdéssé tenni.

A belügyminiszter a nálunk eddig ismeretlen többes szavazati rendszert akarja meghonosítani. Első pillanatra úgy látszik, mintha a többes szavazati rendszer ellentétben állana az emberi egyenlőség elvével, ha azonban tárgyilagosan, tisztán az „elvileg helyes” szempontjából vizsgáljuk a kérdést, meg kell állapítanunk, hogy a legideálisabb szavazati rendszer a többes szavazati rendszer.

Kétségtelen, hogy az általános és egyenlő szavazati jog jogosultsággal bírt akkor, amikor a rendi társadalom, a megkövesedett rendi előjogokon alapuló állami szervezet szétrombolására volt szükség. Mi nálunk, ahol minden embernek törvény előtti egyenlősége törvénybe van iktatva, erre semmi szükség nincsen.

Az általános szavazati jog, mint egyik kiváló elhalt politikusunk írta, magánjogi öntudatot visz a közjogba; a társasági szerződés túlhaladott elméletén áll; az államnak, mint öncélú etikai lénynek fogalmával ellentétben áll s annak közjogi jellegével összhangzásba nem hozható.

A politikával, mint tudományról foglalkozó tudósaink abban egy véleményben vannak, hogy az általános szavazati jog elméletileg sehogyszem igazolható. Nem különösen az állam olyan fogalmával szemben, melyet a mi államéletünk feltűntet és közjogunk tanít. Eszerint az állam magasabb öncélú etikai lény „milliók közös öntudata”, mely állami öntudatnak min-

den egyes polgárban meg kell lenni; az állam maga a nemzet, melynek minden egyes polgára aktív alanya, de ennél erősebb valamely polgárban az államiság öntudata, annál nagyobb súlylyal kell szavának bírnia az állami ügyek intézésében.

Ezen az öntudaton alapszik a többes szavazati rendszere, mely minden polgárnak annyi jogot ad, a mennyi öntudatos nemzet lakik lelkében. Igaz, hogy a gyakorlati kivitelnél visszaélések fordulhatnak elő, de az általános szavazati rendszer mellett sincsenek a visszaélések kizárva.

Hogy ezen nagy politikai feladatokat miként fogják megoldani, előre senki sem láthatja, de hisszük, hogy kormányunk és törvényhozásunk a nagy feladatokat ahhoz mért bölcseséggel fogják az ország javára és előnyére megoldani.

Szemenovits István.

H I R E K.

Téli előadások a kath. legényegyesületben.

A zombori kath. legényegyesület téli előadásainak 7-ikét hallottuk folyó hó 3-án délután 3 órakor.

Az előadást Kaich Erzsike szavalata vezette be („Babarczy Erzsébet”, Szebenyei Ákostól). Az egyesület eme legbuzgóbb és legügyesebb női szereplője ez alkalommal is utolérhetlen szavaló tehetségről tett tanúságot. Mint régi jó ismerőst és mint hatásos szavalót lelkesen megtapsolta a közönség.

Másodiknak Mészáros Béla lépett fel, hogy megtartsa „A szociális kérdés történeti fejlődése és okai” című felolvasását. A feszült figyelemmel meghallgatott felolvasás ezuttal először viszi a legényegyesület felolvasó asztalára a világot mozgó szociális kérdést. Ennek történeti fejlődése folyamán azt a tanúságot vonhatjuk le magunknak, hogy a munka joga és szabadsága azelőtt jobban volt biztosítva, mint most, ugyanarra, hogy azelőtt, aki csak dolgozni akart, annak holta

holnap is, holnapután is, meg azután is lesz még éjszaka.

Az utcán aztán ezerféle gondolat tépi a bortól gőzölő bozontos fejét. Rémlátomásai vannak. Képzeteletben mindenfelül ellenséget lát közeledni. Még a saját árnyékát is annak véli. El is kurjantja magát ijedében:

— Megvagy, cudar „anámiska”, mars a dutyiba!

És nyakon akarja csipni az árnyékát, miközben úgy odaüti a falhoz azt a „nyers tökö”, mi a nyakán kinlódik, hogy az majd szétreped, utána pedig szörnyű zuhanással, akárcsak egy töltött bomba, elcsattan a szürke földön és borizú „édes csókok” közt egyre azt motyogja:

— Ka... Kati... gye... gyere ki!

Persze, hogy ezt a kinos vergődését csak a hűvös éjjeli szellő neveti ki és harmatos falevelekkel párnázza körül a puha ágját.

És tekintetős Lásbas Pétör kisbíró ur, mint „hivatalos szőmélyiség”, erre az éjszákára végleg lezárta a „hivatalos aktust”, mert az irás szavai szerint jó neki ott megpihenni, sőt hajlékot is épít ott magának és hajnalban, hajnal előtt, rózsafa nyílik az orra előtt.

napjái meg volt a mindennapi kenyere. A munka modern joga és szabadsága már csak ököljog számba jöhet, mert ma mindenki annyit foglalhat le magának a munkából, amennyit csak elbir s amennyit csak mások segítségével, gépek alkalmazása mellett végezni képes. A munkának ez az ököljoga sokakat fosztott meg a mindennapi kenyér megszerzéséhez szükséges életelemtől: a munkától s így megteremtette a mai szociális kérdést. A mai szociális kérdésnek tehát egyedüli oka az, hogy a gépek gyakorlati alkalmazása mellett a munka joga és szabadsága kellőleg szabályozva nincsen.

Ezután Waleth Jánosné urnő és Waszilyevits Zorica a zongorához ültek és valóban művészi gyakorlatra valló ügyességgel játszották el a „Portici néma” című opera nyitányát. Precíz játékokon erősen érezhető volt, hogy rég játszhatnak együtt s hogy a zongora mellett már egészen összeszoktak.

A szerdai szindarab előadása két főszereplő megbetegedése miatt bizonytalan időre elhalasztatott.

Bírósági kinevezések. A hivatalos lap több kinevezést közöl, melyeket az igazságügyminiszter a telekkönyvvezetői, irodatiszti és irnoki karban eszközölt. Így Wrelovsky Árpád óbecsei, Barsi Gábor óbecsei, Psozka József zombori Schwartz Mór zentai, Kovács István zombori, Heck Vendel zombori, Apró Márk zombori, Harlikovits Lajos újvidéki, Bodnár Balázs szabadkai, Weisz Armin bajai, Perényi István bajai, Fehérvári Géza újvidéki, Waál Antal zombori, Kormányos Simon szabadkai, Gergely István bácsalmási lakos, kir. törvényszéki, illetve járásbírói irnokokat jelenlegi alkalmazási helyükön irodatisztekke nevezte ki.

Katonai előléptetés. A király Lithva Béla zombori jogszigorlót, lapunk belmunkatársát a cs. és kir. 23. gyalogezredhez tartalékos hadnagygyá nevezte ki.

Áthelyezés. Gyurits Kálmánt, a bajai m. kir. állami mentelep hadnagyát felsőbb hatósága folyó hó 9-ikével Nagy-körörsre helyezte át.

Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter Bárány Ferenc képesített utmestert, a zombori m. kir. államépítészeti hivatalhoz kirendelt építési munkafelügyelőt kir. utmesterré kinevezte.

Vármegyei nőipariskola. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a Vármegyei Házipari Szövetség által Zomborban fentartott „Vármegyei nőipariskola” segélyezésére az 1908/9. tanévre 1700 korona államsegélyt utalványozott. A segélyezésnek a további évekre való kiterjesztéséről kikötötte, hogy a szövetség a nőipariskola működését oly irányba terelje, hogy a kiképzett növendékeknek állandó munkával való ellátásáról olyképen gondoskodjék, hogy nekik a földolgozáshoz szükséges nyers anyagot kiadja és a készárukat értékesítse. Az iskola működésének ellenőrzésével pedig a szegedi kereskedelmi és iparkamarát és a szabadkai iparfelügyelőt bízta meg.

Eljegyzés. Léh György szilbereki aljegyző jegyet váltott Stumpfögger Mariskával, Szilbereken.

Postaügynökség. A temesvári posta és távirtda főigazgató Dunagárdony községben felállított postaügynökségnek kir. postaügynöki minőségben való kezelésével Lavenka János nyug. esendőörösvezetőt bízta meg.

Eljegyzés. Milkó Mátyás bajai nagybérlő eljegyezte Reich Erzsikét, Reich Vilmos nagykereskedő leányát.

Véres verekedés. Zajác András kossuthfalvai lakos a napokban élesre fent késével Rózsa Jánost a vasuti állomáson úgy összeszurkálta, hogy vértől borítva szállították haza. Sebei életveszélyesek. Zajác ellen megindították az eljárást.

Eljegyzés. Kirner Károly eljegyezte Rothmann Blankát Bajáról.

És a kocabanda huzza, hogy szinte sirva szakadoznak a húrok. Mikor pedig előttük terem egy flaskó „rabvallató”, Kácsa primás megnyakalja, nagyot huz belőle és azt mondja:

— Jáj, tekintés ur, esem á zszusáját, de faintos válami vót esz ázs itóká!

A kisbíró pedig fölényesen legyint a kezével és csak annyit mond röviden:

— Igyatok, a rézangyalát!

És isznak. A koresmárosné kökényvirág pedig szívesen hordja a „legjobbik borát”, miközben úgy illegeti magát, hogy tekintetök Lásbas Pétör urnak veszett kedve kerekedik. Nem is állhatja meg, hogy édesen oda ne sugja a menyecske fülébe:

„Nézz rózsám a szemembe,
Mit olvasol belőle?...”

Ilyen hangulatban jó ideig folyik a bor, mint a tenger s a kisbírónak már a füleit is meg lehetne csapolni. Mikor osztán már sötétség borult az agyára, a szemeit megtalán a pislogó mécses tündérfényétől, vagy a koresmárosné villogó tekintetétől, vagy talán éppen a „bicskanyitogató brekótól” kőd lepi el, — nem borul a koresmárosné puha keblére, se a kemény faasztalra, hanem fölébred benne a „hivatalos érzék”, nagyuri tempóval föliratja a kontót az ajtófélfára, aztán lassan kiharikázik az ajtón, mivelhogy

Köszönetnyilvánítás. A közoktatásügyi miniszter dr. Békeffy Gyula ügyvédnek a szabadkai állami felsőbb leányiskola tanulói javára 200 korona tőkével tett alapítványért elismerését és köszönetét nyilvánította.

Pásztorjáték Felsőszentivánon. A felsőszentiváni róm. kath. elemi iskolások sikerült pásztorjátékkal örvendeztették meg a szülőket, előjárókat és a közlakosságot. A törekvő gyermekek buzgóságát a nagyközönség azzal hálálta meg, hogy a december 25. és 26-án megtartott előadásokat igen szép számmal látogatta, úgy hogy az összes bevétel kitesz 112 korona 20 fillért, mely összeg — levonva a kiadásokat — felsőszentiváni szegény iskolás gyermekek felruházására és a „Kalocsai tanítók háza“ javára fog fordíthatni. — E siker különösen ifju Huber Ferenc tanítónk fáradozásának — kié is az oroszlanrész — és ifju Szucsich István kollégájának köszönhető. Amidőn köszönetet mondunk nekik nemes buzgókodásukért, egyben hálás köszönettel emlékezünk meg különösen azon nemes szivekről, kik felülfizetésekkel is iparkodtak nemcsak az erkölcsi, de az anyagi sikert is biztosítani. — Felülfizettek: Barich János 9 kor., Reich Zsigmond 4 kor., Szederesi Károly 2 kor. 70 fill., özv. Kiss Ferenéné, özv. Csilics Alajosné 2—2 kor., Csernák Józsefné, Csernák Franciska, Paresetich Kálmán, Csilics Bálint, dr. Szucsich Sándor, Szucsich István, Schwerer Lajos, Würtz Pál, Michler Nándor, 1—1 kor., Kancsár József, Mihálovics Gergely, Csataj Márton, Stein Ignác 30—30 fill., Siskovich Lajos 20 fill., N. N., N. N. és Mándity Istvánné 10—10 fillér. — Különösen megemlíjük még, hogy Szedresy Károlyné két hatalmas csomag cukorkával lepte meg a szereplő gyermekeket, akik is efeletti örömeiknek és hálaújkának a gyermeki szív hangos megnyilatkozásával mondtak köszönetet a nemes uriaszony édes ajándékáért.

Ünnep a postán. A kereskedelemügyi miniszter a vasárnapi munkakorlátozást szeptember 16-án 57109. szám alatt kelt rendeletével a naptárban piros betűkkel jelzett összes ünnepnapokra kiterjesztette. Az első ünnep, amelyen a posta korlátozott szolgálatot tart, december 8-ra, vagyis Boldogasszony szeplőtlen fogantatására esett és így e napon a postán a szolgálat, úgy mint vasárnap korlátozott volt. Ez a rendelkezés kétségkívül jó a postai személyzetnek, kiktől az ünnepi pihenést nem is irigyeljük. De van az éremnemnek más oldala is, nevezetesen előtérbe lép a kereskedelem érdeke, mely nem szenvedhet sérelmet amiatt, mert a kereskedelmi miniszter akár hűfelekezeti, akár humanitárius szempontból a postán megtoldja a vasárnapokat egy szép csomó ünneppel. A kereskedelmi forgalmat úgy is erősen megbénítja a vasárnapi munkaszünet és épp ez okból a kereskedőknek minden más napot erősen kell kihasználniuk. De nem tehetik ezt akkor, ha bizonyos napokon a posta szünetel, vagy csak fél munkát végez, mert a beérkező megrendelések e napokon nem jutván a kereskedők kezeihez, másnap munkatorlódás és késedelem áll be. Ne lovagoljon tehát a szociálpolitika folyton a kereskedelem hátán és ha könnyíteni akar a postásokon, tegye ezt a személyzet oly mérvű szaporításával, hogy a teljes postai forgalom lebonyolítása minden munkaszüneti napon lehetővé váljék.

Új állami szeszgyárak. Az új szeszadótörvénybe felvett szigorító rendelkezések nem voltak alkalmasak arra, hogy a kincstár bevételeit jelentékenyen szaporítsák, mert a gyümölcsfőzőkkel szemben éppen az ellenőrzés igen nehéz. Az új szeszadótörvény azonban ezeket a szeszfőzőket is különféle kedvezmények nyújtásával a terményadó szerint való adózás alá akarja vonni és e célra szolgálnának a községi közös szeszfőződé. A pénzügyminiszterium ezt a törekvést most minden erejével előmozdítani igyekszik és hol szeszgyárakat vásárol, ha azok a nyakába szakadnak, hol kisebb szeszfőzőket bérbe vesz, ha alkalmasak az említett célra. A bajai Spitzer-féle szeszgyár, amely megelégedett a nyert kontingenssel és a gyár üzemét beszüntette, az államkincstár

tulajdonába ment át. Jelenleg Horvátországban alkudozik a pénzügyi kormány egy szeszgyárnak megvétele iránt és az ország több részében ügynökei járnak, megvételre alkalmas szeszgyárakat keresve.

Eljegyzés. Lieli István bajai adótitzt eljegyezte Juhász Mariska tanítónőt, Bajáról.

A Napközi Otthon egyesület háztartásához pénzben úgy természetben az Otthon megnyitása óta hozzájárultak: Fejér Gyula 100 kor., Fernbach Bálint 10 zsák burgonya, 1 zsák bab, Alföldy Gedeonné 1 bödön zsír, bab, rizs, Komáromy Gyuláné hagyma, köleskása, paradicsom, Törös Sándorné szappan. A karácsonyi kiosztáshoz: Alföldy Gedeonné fél zsák dió, füge, Szabó Lászlóné fél zsák dió, Késmárky Béláné 250 drb alma, Sztrilich Zsigáné 10 koszoru füge, 4 kgr. szentjános kenyér, dr. Buják Józsefné 10 koszoru füge, Komáromy Gyuláné 2 nadrág, 1 kabát, 2 mellény, 2 sapka, dr. Huber Józsefné 12 kor., özv. Mihelsz Jánosné 2 kor., melyért ezuton is hálás köszönetet mond az egyesület vezetősége a kegyes adakozóknak saját, mint szegényei nevében. Nem érdektelen ismertetnünk a következő kivonatot a múlt tél 4 hónapja alatt részben ajándék, részben vásárolt élelmiszerekről a 100 gyerek által elfogyasztott: 182 kgr. liszt, 50 kgr. rizs, 68 kgr. hus, 75 kgr. zsír, 7 kgr. cukor, 10½ kgr. mák, 40 kgr. só, 5 kgr. dara, 100 pár hentes kolbász, 16 zsák burgonya, 2 zsák dió, 94 liter bab, 515 vekni kenyér, 17 üveg paradicsom, 20 fogás hagyma. 4 főzet káposzta. Kiosztott december hóban 1440, január hóban 1747, február hóban 1461, március hóban 800 adag ebéd.

Eljegyzés. Schlangner Mór eljegyezte Schattelesz Lujzát Ujvidéken.

Kereskedők és iparosok adóügyi országos nagygyűlése. Azok a sérelmek, melyeket a kereskedők és iparosok érdekképviselői az adótörvényjavaslatokkal szemben megokoltan felsoroltak, nem hogy csökkentetnének, hanem a képviselőház pénzügyi bizottságának a kérdéses javaslatok tárgyalása során hozott határozatai által még inkább fokoztatnak. Ezt látva, az Omke elnöksége közös értekezletre hívta meg a kereskedők és iparosoknak a fővárosban székelő érdekképviselőit, melynek tárgyát az adótörvényjavaslatok sérelmei ellen való együttes állásfoglalás képezte. Az értekezlet Kunz József elnöksége mellett december 15-én tartott meg. Glücksthal Samu dr., az Omke ügyésze ismertette az adójavaslatok pénzügyi bizottsági tárgyalásának során eddig történt fontosabb mezzanatokot és a hozott határozatokat. Konstatálta, hogy különösen a kereskedő terén az eredeti javaslaton alig történt módosítás és hogy úgy a kormány, valamint a bizottság ragaszkodott az 5%-os kulcsfentartásához. Javasolja, hogy a kereskedő és iparosérdekeltség még a tizenkettedik órában tiltakozzék teljes erejével az igazságtalan és aránytalan megadóztatás ellen. Történjék pedig ez az összes kereskedelmi és iparosegyesületek bevonásával tartandó nagygyűlésen, amelyen a kereskedelem és ipar adjon a legnagyobb nyomattékkal kifejezést jogos kívánságainak. A kérdéshez többen szóltak hozzá, akik mindannyian elismerték a közös nagygyűlés egybehívásának fontosságát, a végleges határozathozattal azonban elnapolták.

Pályázat. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter rendelkezése folytán a szegedi állami felső ipariskolán 1909. év elején négy hetes faipari mestertanfolyam fog tartatni, melyre asztalosmesterek és magukat önállósítani kívánó asztalossegédek vétetnek fel. A tanfolyam tárgyai: műhelygyakorlat, szerkesztési rajz és költségvetés, könyvviteltan és üzleti fogalmazás heti 54 órában. A tanfolyamon résztvevők napi 3 korona ösztöndíjban részesülnek s utiköltségük megtérítetik. A tanfolyamra 12 (tizenkettő) jelentkező vétetik fel. Hely hiányában ezen tanfolyamra fel nem vehető jelentkezők a következő tanfolyamra előjegyeztetnek. A felvétel iránti bélyegtelen folyamodványok a szegedi kereskedelmi és iparkamarához küldendők be s

abban megemlítendő, hogy a folyamodó mióta mester, hány segéddel és tanonccal dolgozik, illetve segédeknel, hogy hány éve segéd. A résztvevők a szükséges rajzeszközökkel magukat ellátni tartoznak. Bővebb felvilágosítást nyújt a zombori ipartestületi jegyző.

SZÍNHÁZ.

Csütörtök, december 31.

Schönthan testvérek bohózata, a **Sabinók elrablása** került előadásra majdnem üres ház előtt. Szerepével az előadó urak és hölgyek közül alig gondolt Halasi Mariskán kívül valaki. Siettek dolgozni mihamarabb tulesni. A gördülékenység ezuttal a darab rovására ment.

—r.

Péntek, január 1.

Délután Millöcker K. háromfelvonásu operettje, a **Komédiások** ment mérsékeltlen leszállított helyárrakkal telt ház előtt közepes előadásban.

Este a színház a szősoros értelemben véve zsufova volt. Nem tudni, a kabaret előadás, vagy pedig P. Mascagni mester világhírű operája, a **Parasztbecsület** vonzotta-e a közönséget, annyi azonban bizonyos, hogy a mai estéhez fűzött várakozásunkban nagyon, de nagyon csalódtunk. A kabaret alatt Virányi Sándor töltötte be a konferencier tisztelet. Szép tehetségű törekvő művészember, aki a Miska kutyamosó, György kadet, St. jermi herceg, Michel, Moretti Carlo, Guido Baghoni, Robin Cezár, gróf Szerémi Ernő, Andre festő, Kormos Antal stb. szerepkörökben határozottan jó alakítást nyújtott, amiért a közönség és kritika állandó elismerésben részesítette. Ezuttal mint konferencier próbálkozott, de szereplése balul ütött ki, mert bejelentéseiről a teljes készületlenség ritt le s ahelyett, hogy szellemes ötletekkel igyekezett volna a terjengő hidegséget eloszlatni s a közönség kedélyének felvillanyozásához hozzájárulni, Solymosival folytatott üres, szellemtelen párbeszédeivel az ellenkezőt érte el. Komoly, hivatásos művésznek nem szabad annyit megengednie, hogy szétvetett lábakkal, nadrágzsebbe rakott kezekkel és szivarral szájában lépjen a közönség elé. Az ilyen szereplés még műkedvelőnél is elítélendő.

Peterdől és Kabostól többet reméltünk. Pataki „panamá“-ja sem érte el a várt hatást; legjobban tetszett „Girárdi Rézi“-je. Halasi Mariska komoly szavataért sok tapsot kapott. Solymosi kupléjáért és monológjáért, Halasiné bohókás jeleneteért, Haraszi és Markovits Bandika „A jökevdü parasztból“ vett duettért nyílt színen sok tapsot kapott. Peterdi Taps kupléját is megtapsolták. Az olasz quintett inkább valami oláh ugrándozás, amelyben a lábnak több énekrésze volt, mint az ajkának.

A Parasztbecsület-ben Kaposi (Santuzza) mint mindig, gyönyörűen énekelt. Barna (Turridu) hangja a bucsuzási jelenetnél már megtört. Radványi (Alfio) kiabálással helyettesítette énekrészét, ami igen visszataszító volt. A karbesések sem voltak megfelelőek. A zenekar határozott s erőteljes játéknak nagy része volt abban, hogy a darabot az összeomlástól megmentette. —r.

Szombat, jan. 2.

Félig üres ház előtt Offenbach J. **Hoffmann meséi** került színre.

Barna pár nap óta, bár hangján semmiféle változás nem észlelhető, a partitúra labirintusában tévelyeg, kapkod; határozat-

lanságával Olimpiát (Kaposi) is majdnem kizökentette, aki a koloraturákkal teljes nehéz dallamokat kristályos pianissimóival, majd erőteljes fortissimóival juttatta érvényre. Radványi szép, öntudatos játékaért dicséretet érdemel. Remete (Spalauzi) unottan játszott. Kabos elsőrendű alakítást nyújtott. Csolnakkossy tömör szép basszusával hódított. A zenekar erőteljes játékán csakis Kaposi hangja uralkodott, míg a többi szereplők abban teljesen elvesznek.

—r.

Vasárnap, jan. 3.

Délután mérsékelt helyárral a **Vig özvegy**-et adták. Este zsufolt ház előtt a **Tatárjárás** került színre. Pataki rekedtsége miatt a darab sokat veszített. A többi szereplők is buzgózkodtak. Remete „Kettős könyvvitel“ kuplóját többször megismételték.

—r.

Hétfő, január 4.

Az igazgató ma az izr. nőegylet javára jótékonycélu előadást rendezett. Színre került Huszka **Bob herceg-e** Peterdivel és Csanádival a címszerepben. Peterdi elegáns volt, de a meglehetősen szélesen mozgó hanglétrával küzdött. A mélyebben hangszerelt dallamok elvesztek a zenekar játékában. Csanádi szépen énekelt és jó alakítást nyújtott. Virányi, Kabos és Remete tulzásaikkal messze mentek. Az előadás eléggé gördülékeny volt.

—r.

M u l a t s á g.

Szilveszter-estély.

Nagyszámu, fényes közönség adott tállakát Szilveszter-estélyén a kaszinóban a dalárda hangversenyyel egybekötött tánc-estélyén. A kaszinó összes termei megteltek előkelő közönséggel; a melléktermek is zsufolva voltak a mulatni vágyó közönséggel; ott volt társadalmunk színe-java.

A nagy látogatottság fényes tanúsága annak, hogy országsszerte neves dalárdákat, magasztus, kulturális céljaiban városunk közönsége hathatósan támogatja, amit ez az egyesület teljes mérvben meg is érdemel. Hisszük, hogy a dalárda estélyei az újévben mindig ily fényesen fognak sikerülni.

A hangverseny első száma Hoppe „Magyar népdalegyveleg“-e volt, amit a dalárda férfikara adott elő. Ezután dr. Németh Artur cellójátékával ragadta a közönséget szünni nem akaró tapsokra. Majd a dalárda énekelt el Schubertnek két dalát a nála megszokott precizitással. Utána városunk hegedűművésze, Csavojác János lépett a pódiumra, akít zugó eljenzés fogadott, amelynek elesillapultával felzokogott hegedűje s a szebbnél-szebb dallamok mint kristálygyöngyszemek lopták be magukat szíveinkbe. Elült a zaj és áhitatos figyelem kísérte a művész játékát, amelyből a legfinomabb nüancirozások is teljes egészükben kidomborodtak. A zongorakíséretet dr. Pataki János látta el művészi tökélyvel, simulva az előadó, Csavojác lelket felemelő szép játékához. Nagyon óhajtanók, ha minél többször gyönyörködhetnénk játékukban. Frenetikus taps volt a jutalmuk. Majd Rác Micike szavalta el Kiss: A rab asszony e. költeményét. A szép szavaltat lebilincselte a hallgatóság figyelmét.

A szünóra alatt értékes tombolatárgyak sorsoltattak ki, amely után a fiatalság táncra perdült és kivilágos kivirradtig áldozott Tepsichorenak. — Jelen voltak:

Asszonyok: apatini Fernbach Károlyné, Argay Bálintné, özv. Bozsánszky Józsefné,

dr. Bruck Árminné, Csavojác Jánosné, Cselyuszká Mártonné, Dömötör Aurélné, Fehér Istvánné, dr. Frank Mihályné, dr. Frank Mihályné (Budapest), Frusa Józsefné, Gehring Edéné, Grumann Karolyné, dr. Heller Árminné (Órszállás), Heizinger Józsefné, Illin Györgyné, Józits Gyuláné, Kaics Miklósné, Kende Ignácné, Kloyber Lajosné, Kollár Amália, özv. Kovács Györgyné, Lánczok Antalné, May Mátyásné, Mayer Istvánné, dr. Mayer Nándorné, Major Józsefné, dr. Margalits Edéné, Margalits Bella, Matzitz Gusztávné, Mérő Ferencné, Milloss Virgílné, dr. Németh Arthurné, Offner Rudolfné, özv. Orehoja Sándorné, Pallein Jánosné, Perényi Gyuláné (Vepröd), Petényi Józsefné, Popovits Sebóné, Preszly Jánosné, Rác Sománé, Rátkó Zsigmondné, özv. Rittinger Antalné, Salgó Lászlóné, özv. dr. Spitzer Mórné, Stvrteczky Aladárné, Stvrteczky Ferencné, dr. Scheer Árminné, Schöffler Józsefné, özv. Szauer Ferencné, Szauer Sándorné, Simits Gusztávné, Tarczay Istvánné, özv. Tellér Zsigmondné, Tomesányi Aladárné, özv. Tücherer Gusztávné, Ulrich Vincéné, özv. Valet Jánosné, Weidinger Lajosné, Will Edéné, özv. Wolf Vendelné, Zombory Lajosné, Zsámbockréthy Dezsóné.

Leányok: Abelesz Zsófi, Argay Ida, Bozsánszki Rózsika, Engisch Ilonka (Szegegy) Gehring Lenke és Mici, Heizinger Aranka, Heller Olga (Órszállás), Józits Irén, Kaics Erzsike, Kollár Margit, Matzitz Margit és Mariska, Orehoja Elvira, Perényi Hilda (Vepröd), Popovits Katica és Olga, Preszly Nelli, Rác Micike, Rátkó Babi, Stvrteczky Ilonka, Szalay Margit, Szauer Margit, Sztojits Pirike, Ulrich Ella és Margit, Will Mariska, Vojnits Ilonka, Zombory Erzsike.

Az estélyen felülfizettek: apatini Fernbach Károly főispán 18 kor., May Mátyás 1 kor., Bozsánszki János 1 kor.

Hangverseny. A „Zombori Kereskedelmi Alkalmazottak Egylete“ folyó évi január hó 9-én a Polgári Kaszinó összes termeiben hangversenyyel egybekötött zártkörű bált rendez a következő műsossal: 1. Seiler: „Vineta.“ Férfikar. Énekli a kaszinó dalárda. 2. „A mumus.“ Verses operette 1 felvonásban. Irta Makai Emil, zenéjét szerette Stojanovits Jenő. Előadják Engländer Eszti és Herman Ignác, zongorán kíséri Tomesányi Aladár. 3. „A művész.“ Irta és előadja Briedmann Andor. 4. Szegény Pillicoddy. Bohózat 1 felvonásban. Irta Morton M. J., angolból fordította Mihály József. Rendező dr. Müller János. Személyek: John Peter Pillicoddy, kertész — Dr. Müller János, O'Scuttle, hajóskapitány — Schmidt L. József, Mrs. Pillicoddy — Weinfeld Ella, Mrs. O'Scuttle — Knipl Terus, Sarah Blunt — Engländer Reza. 5. Gróf Festetich: „Árvalányhaj.“ Férfikar. Énekli a kaszinó dalárda. Belepő-jegy személyenkint 2 korona, családjegy (3 személyre) 5 korona. A tiszta jövedelem egy része jótékony célra fordítatik, mert is felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hírlapilag nyugtázunk. Kezdeté este 8^{1/2} órakor. Jegyek előre válthatók: Weidinger S. és Zs., Bakar P. Milutin és Spitzer Sándor kereskedésében.

Tűzoltóbál. A topelyai önkéntes tűzoltó-egylet ma, folyó hó 6-án a Csernyusfele vendéglőben táncmulatságot rendez.

Táncvigalom. A szenttamási Függetlenségi Kör saját helyiségében folyó hó 10-én könyvtára javára zártkörű táncvigalmat rendez.

Nomina odiosa.

Közi: Dr.

Az alkohol sok kellemetlenségnek forrása, ami nem jár ugyan mindig súlyosabb következményekkel, de az ember mégis rösteli. Valaki nagyon jókedvében volt. A cigány huzta, a jó kedvű vendég meg ütötte a taktust, de nem csak a taktust, hanem a nagybögöt is. A cigány feltette a nagybögöt, a vendég meg késznek nyilatkozott akár ezer forintot is fizetni, ha valami baj esik. A baj

megegett, a bögő eltörött, a vendég nem fizetett, tehát pör lett a vége és pedig kettő; pörből pedig egy is sok.

Bármily hive is legyen valaki a gyermekek nemi felvilágosításának, családja körében trágárságokat még sem beszél. De az alkoholos ember megteszi. Többé-kevésbé mindegyik. Ismerek egy igazi értelemben vett művelt, finomlelkű uriembert. De ha szeszt lát, a legocsmányabb beszédre képes s nem nézi, vajjon kik hallgatják, felnőttek-e, gyerekek-e? Szegény gyerekei, ha a megszokott időre nem jön haza, rögtön keresésére indulnak, nehogy vendéglőbe menjen, hogy ne legyenek kénytelenek a sok piszkos beszédet hallgatni. Micsoda nevelést adhat ez gyermekeinek? Hiszen a gyermekek nevelik az apjukat.

Egy snapszbutik előtt mentem el, midőn valakit onnan kidobtak. Egy arra menő megjegyezte: „Szegény nagyapád, ha látná, megfordulna a sirjában“. Érdeklődtem a familia iránt s a következőket tudtam meg: A nagyapa egy tekintélyes polgár volt. Fiára tekintélyes vagyont hagyott, mely vagyont hamar elusztott a fiu koreszmázása folytán. Az unokákra már nem maradt más hátra apjuk után, mint a terheltég. A leány perditá lett, a fiuk lassankint pálnkaivók. A kidobott is az unokák egyike. A felnőtt dedunokák közül a fiukat elvitte a tüdővész, a leányok pedig ledér életet folytatnak. Ime az unokákon boszútálló isteni átok! Apák, anyák! Dobjátok el magatöktől s üssétek ki gyermekeitek kezéből a poharat, mert csak ez biztosít az alkohol pusztításaitól.

A szesz állattá aljasítja az embert. A legszentebbnek tartott helyet is szemétdombnak tekinti. Karácsonykor éjfél misén történt a barátok templomában, hogy a kórusa vezető lépcsőkön valaki gyomrának túlterheltségén könnyített. Ugyanekkor egy másik oly cselekményt végzett, mi hajdanta Zomborban az utca falaira aggatott, ilyen feliratu táblákkal volt eltöltve: „E falnak hosszabani beranditása szigoruan tiltatik.“

Szerkesztői üzenet.

M. J. urnak és többeknek Zombor. Semmi körülmények között. Mi a „Pont“ után gondolatjelet teszünk.

Sz. J. Sajnáljuk, hogy későn érkezett. A mai lapszámban hozzuk.

G. K. Monostorszeg. Köszönjük. Minden jót kívánunk

K. L. M. P. H. L. Azt hisszük nem. Különb is az ő bajuk. Megtörtént. Nem változthatunk rajta.

HIRDETÉSEK.

7734 kig. 908. szám.

Pályázati hirdetés.

Szilberek községben lemondás folytán megüresedett az irtóki állás.

Az állás évi javadalmazása 800 korona készpénz fizetés havi részletekben előre kifizetve.

Felhivom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **1909. évi január hó 25-ig** annál is inkább terjeszszék be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

A német nyelv ismerete megkívánatik. Hódság, 1908. december 28.

Rumbach Lajos,

tb. főszolgabíró.

Aki szereti a

gyomrát és egészségét,
 így Máttyás király asztalán is fel-
 szolgált valódi

10-5

rácürmöst,

melyet olcsóságánál fogva mindenki
 524-10-1 beszerezhet

Szlankovits Lázár

kereskedőtől, Sztapár (Bács-Bodrog m.).

Két pezsgős üveg ára 3 kor.

Két kisebb „ „ 2 kor.

bérmentve szállítva bárhová,

51147 II. szám.

Arverési hirdetés.

A magyar királyi államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége ezennel közhírré teszi, hogy a bajai Spitzer Benő és társai szesz- és szeszfinomító gyárban levő és a magyar királyi kincstár tulajdonát képező gépészeti berendezések, nevezetesen szeszgyártáshoz szükséges: 3 drb Cornvall gőzkazán, malomjárat, gőzgépek, szeszlepároló készülék, szeszfinomító készülék, moslékszáritó berendezés, víz- és szesztartályok, Beschomek A. N.-féle szeszmérő óra, 3 drb tizedes mérleg és egy 3000 kgr. mérőképeségű Fuchs G.-féle hidmérleg a hozzátartozó bődéval, nyilvános önkéntes árverés útján fognak eladatni.

Az árverés 1909. évi január hó 23-ik napján délelőtt 10 órakor fog megtörténni. A berendezések akár egészben átalány összegben, akár egyenként a legelőbbet ígérőnek fognak eladatni, — az esetben, ha az árverési ár a berendezések forgalmi értékét eléri.

Az árverezni szándékozók tartoznak a budapest-jobbparti üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál (Budapest, Kerepesi-ut 3. szám) legkésőbb 1909. évi január hó 19-ig 2000 korona, szóval kettőezer korona bánatpénzt letenni; megjegyezvén, hogy az árverésben csak azok vehetnek részt, akik az előirt bánatpénz letételét a gyűjtőpénztárunk által nyugta gyanánt kiállítandó letéti jeggyel, vagy legalább az elküldött bánatpénzre vonatkozó postai feladó vevénnyel igazolni képesek.

Az árverés után az árverelők azon részének, akik mit sem vettek, a bánatpénz az átvételi elismeréssel ellátott és két tanu előttemezése mellett aláirt letéti jegynek gyűjtőpénztárunkhoz leendő beküldése ellenében ki fog fizettetni.

Az árverési vevő bánatpénze a vételár részlettörlesztésének fog tekintetni, ennél fogva tartoznak vevők letéti jegyeiket az átvételi elismeréssel ellátva és két tanu előttemezése mellett aláirta Baja állomás főnökségének átadni, nemkülönben a vételár és a befizetett bánatpénz között mutatkozó különbletet a nevezett állomás pénztáránál befizetni.

Abban az esetben, ha a vételár a letett bánatpénznél kisebb volna, a kettő között mutatkozó különblet a bánatpénzt letevő részére ki fog utalványoztatni.

A megvásárolt berendezési tárgyak a teljes vételár lefizetése után, de legkésőbb 1909. évi február hó végéig a gyár telepéről feltétlenül elszállítandók. Az árverés alá kerülő berendezési tárgyak bármely hétköznapon a helyszínén megtekinthetők.

Budapest, 1908. évi december 28.

529-1

Az üzletvezetőség.

5163/kig. 1908. sz.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrog vármegye titeli járásához tartozó Felsőkabol községében elhalálozás folytán üresedésbe jött községi végrehajtói állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket a születési és erkölcsi bizonylatokat is csatolva, hozzám 1909. évi január hó 20-ig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételét nem fognak.

Az állás javadalmazása évi 720 K. készpénz.
 Titel, 1908. évi december hó 26-án.

528-3-2

Szemző János,
 főszolgabíró.

12589/tkvi 1908. szám.

Arverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Konyovits Péter végrehajtónak Dódits Mladen végrehajtást szenvedő elleni 110 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (és a kir. járásbíró) területén levő, Zombor szab. kir. városban fekvő, a zombori 1022 számú betétben A I. 1-2. sor. 1882, 1883 hr. sz. 529. ó. i. sz. a 211 □ öles területű Dódits Mladen végrehajtást szenvedett 1/4 részben Ráczi Beretts Györgynét, Katanits Kacáné szül. Dódits Julkát és Sztojaesits Bozsidárné sz. Dódits Szókat 3/4 részben megillető egész ingatlanra és pedig a C. 3 sorsz. a özv. Dódits Sándorné sz. Paesirszki Anna javára bekobelezett özvegyi haszonélvezeti jog fenntartásával, ha azokért legalább 500 korona ígértetnek, ellenesetben pedig ezen haszonélvezeti jog fenntartása nélkül 975 korona kikiáltási árban az újabb árverést elrendelte.

Az 1909. évi január hó 18-ik napján délután 3 órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen ezen ingatlan az árverési hirdetésben megállapított kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron el nem adható. Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígértet nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-ig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígéréte figyelmen kívül marad, és a haladéktalanul folytatandó árverésen többé részt nem vehet.

Zombor, 1908. évi december hó 9-én

A kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság

Radány,

kir. tvszéki bíró.

1-1

320277/1908. szám.

MÉRSÉKELT ÁRU MENETÉRTJEGYEK ÉLETBELÉPTETÉSE.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint a Szatmár—Mátészalkai h. é. vasuton 1909. év január 1-től kezdődőleg Szatmárnémeti és Vetés állomások között két napig érvényes III. oszt. menetértjegyek fognak kiadatni 0.70 korona mérsékelt menetáron.

Budapest, 1908. december hóban.

**A magyar királyi államvasutak
 igazgatósága.**

(Utányomást nem díjazunk.)

2-1

Ház eladás.

**Bercsényi-ut 26. és Béla-
 utca 6. sz. házak szabad-
 kézből eladó. — Bővebbet
 a kiadóhivatalban.**

4-3-1

11135/tkvi 1908. szám.

Arverési hirdetés.

A zombori királyi törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Henneberg Sándorné sz. Schwell Viktória végrehajtónak Mack Gáspár végrehajtást szenvedő elleni 1200 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (és kir. járásbíró) területén levő, Zombor szab. kir. város határában fekvő, a zombori 1255. sz. betétben A 1. sor 2247/1—b hrsz. 80. ó. i. sz. a Mack Gáspár nevében álló 312 négyszögöles jószágtestre 1882 korona; a zombori 6563. sz. betétben A I. 1. sor. 2248/2—a hrsz. 500 négyszögöles ingatlanból Mack Gáspár tulajdonául bejegyzett 3/5 résznyi birtokjuttaléka 57 korona 60 fillér kikiáltási árban az árverést elrendelte.

Az 1909. évi január hó 29-ik (huszonkilencedik) napján délután 3 (három) órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a zombori 1255. számú betétben felvett jószágtest az árverési hirdetésben megállapított kikiáltási ár felénél, a zombori 6563. sz. betétben felvett ingatlanok pedig az árverési hirdetésben megállapított kikiáltási ár 3/5-dánál alacsonyabb áron az árverésen el nem adható. Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígértet nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-ig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígéréte figyelmen kívül marad és az árverésben, melyet haladéktalanul folytatni kell, többé részt nem vehet.

Zombor, 1908. évi november hó 4-én.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Radány,

kir. tvszéki bíró.

7-1

346028/908. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak alulírott igazgatósága az 1909. év folyamán összes szertáraiban összegyűlt és nélkülözhetővé váló vasbádogot, acéllal kevert ócska vasfektuskót, megegett öntött vasat, betét nélküli ruggyantát és az igazgatósági hivatalokban összegyűlt selejt papírányagokat értékesíteni óhajtván, ezek eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet.

A fenti ócska anyagokból az év folyamán és időnként összegyűlt mennyiségek lehetőleg teljes kocsiakománnyok összegyűlté után és lehetőleg havonként, az 1909. évi december hóban összegyűlt mennyiségek pedig legkésőbb a következő 1910. évi január hó végéig fognak az illető vevőknek rendelkezésére bocsátatni.

A magyar királyi államvasutak részéről határozottan kikötötték, hogy az anyagokért felajánlandó egységárak az anyagoknak az illető gyűjtőszertárakban való átvétele mellett tétessenek. Az anyagoknak vasuti kocsiakba való felrakásáról a vevő fél saját költségén tartozik gondoskodni. Oly kikötés tehát, hogy az anyag a fél által meghatározandó távolságra vagy valamelyik állomásig bérmentesen szállítassék, vagy vasuti kocsiakba rakassék, határozottan mellőzendő, mert az ilyen ajánlat figyelembe nem vétetik.

Azon esetekben, ha a vevő fél az anyagoknak vasuti kocsiakba való felrakását nem saját emberei által eszközölteti, hanem azt az átadó szertárak által kívánja fogantatni, akkor szertáraink által ezen műveletért métermázsánként a következő árak fognak felszámítatni, é. p.: a vasbádogért 7 (hét) fillér, a fektuskók és megegett öntött vasért 4 (négy) fillér, ruggyantáért 11 (tizenny) fillér.

A fentebb felsoroltakon kívül az ajánlattevő magára nevére kötelezőknek elismeri az ócska anyagok eladására vonatkozó és 122291/1896. szám alatt fennálló általános feltételeket, melyeket saját és két tanu aláírásával és 60 filléres magyar okmánybélyeggel ellátva, okvetlenül ajánlatához csatolni tartozik.

Ezen feltételek nyomtatványtárunknál példányonként 30 fillérért megszerezhetők. Vidékieknek ezen feltételek a magyar királyi államvasutak nyomtatványtárához intézendő írásbeli megkeresésre a megfelelő ár és a szükséges postabélyeg előzetes beküldése esetén megküldetnek.

A pályázni kívánók kéretnek, hogy beirt ivenként 1 koronás magyar bélyeggel ellátott, sértetlen borítékba tett és saját pecsétjével lepecsételt ajánlataikat a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési szakosztályához (VI., Andrassy-ut 73. szám, II. emelet, 43/a ajtó) következő címmel: „Ajánlat ócska anyagok megvételére 346028/1908. számhoz” 1909. évi január hó 30-ik napjának déli 12 órájáig benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlatok kizárólag ezen célra rendelt és az említett anyag- és leltárbeszerzési szakosztályban egy példányban ingyen kapható ajánlati nyomtatványon és annak rovatainak pontos kitöltése mellett állítandók ki.

Nem az általunk kiadott nyomtatványon kiállított, vagy fentiekől eltérő feltételeket tartalmazó ajánlatok nem vehetők figyelembe.

Bánatpénzképen a megvenni szándékolt anyagmennyiségnek és az azokért felajánlott egységárak szerint kiszámított értékösszeg 5%-a az ajánlat benyújtására kitűzött határnap előtt egy nappal déli 12 óráig készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban főpénztárunknál leteendő.

A bánatpénzt vagy az arról szóló letéti jegyet, mely utóbbi az ajánlattevő birtokában marad, az ajánlattal egy boríték alatt nem szabad beküldeni. A bánatpénz letétele az ajánlaton felemlítendő.

Egyéb vagy lebonyolított ügyletek biztosítására letétünkben levő, bár felszabadult

biztosítékok ezen ajánlatokhoz nem fogadtatnak el bánatpénzzel.

Bánatpénz, vagy a fentidézett, aláírt feltételek nélkül, ugyszintén elégtelen bánatpénzzel, nem sértetlen és le nem pecsételt borítékban, vagy elkésve beérkezett ajánlatok, vagy olyanok, melyek a fentebb felsorolt feltételektől eltérő kikötéseket tartalmaznak, figyelembevételre nem számíthatnak, ugyszintén olyanok sem, melyekben javítások vagy vakarások fordulnak elő.

Pótajánlatok egyáltalában nem vétetnek tárgyalás alá.

Az ajánlattevő ajánlatával annak felbontásától számított hat hétig kötelezettségben marad, ezt tehát időközben vissza nem vonhatja.

Az ajánlatok tetszés szerinti részmenyiségekre is szólhatnak, de a magyar királyi államvasutak igazgatósága is fentartja magának azon jogot, hogy tetszés szerinti részmenyiséget engedhessen át, melyet ajánló — ha csak annak ellenkezőjét ki nem kötötte elfogadani köteles.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága fentartja magának továbbá a jogot, hogy az ajánlatok között — tekintet nélkül az ajánlott árakra — szabadon választhasson s hogy végre a cél elérésére bármi másféle intézkedéseket is tehessen.

Budapest, 1908. évi december hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

3-1

Hirdetések felvételnek

☒ a legolcsóbb árak mellett ☒

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

Erzsébet-körút 13. sz. alatt.

273414. sz. 1908.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a magyar királyi államvasutak vonalain az 1909., illetve az 1909—1911. években talpfelületes céljaira szükséges évenként mintegy 5700 q. sósav, 56900 q. neutrális olaj és 18400 q. kőszénkátrányolaj, esetleg a kőszénkátrányolaj mennyiségnek egy része helyett ennek megfelelő mennyiségű bükkfakátrányolaj szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A különleges feltételeket tartalmazó ajánlati űrlapok, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás az alulírott igazgatóság „Anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál” (Budapest, VI., Andrassy ut 73. sz., II. em., 46. ajtó sz.) megtekinthetők és ugyanott díjlanul kaphatók.

A szabályszerűen kiállított, egy koronás magyar királyi okmánybélyeggel ellátott ajánlatok, a 60 filléres bélyeggel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt sértetlen borítékba foglalva és a cég saját pecsétjével lepecsételve legkésőbbben 1909. évi január hó 9-én déli 12 óráig a fentnevezett szakosztálynál benyújtandók, vagy pedig posta útján oda küldendők és a boríték ezzel a külcimmal látandó el: „Ajánlat 273414/908. számhoz.”

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó anyagok értékének 5%-a legkésőbbben 1909. évi január hó 8-ának déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak központi főpénztáránál (Budapest, VI., Andrassy-ut 75. sz., földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélküli és később benyújtott, valamint olyan ajánlatok, melyek nem az előírt módon tételnek, vagy amelyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1908. december havában.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utányomás nem díjaztatik.)

508-3-2

7720/kig. 908. sz.

Pályázati hirdetmény.

Elhalálozás folytán megüresedett a hód-sági járáshoz tartozó Szilberek községben a községi orvosi állás.

Évi javadalmazása 1600 kor. készpénzfizetés és 6 öl kemény tűzifa házhoz szállítva.

A lakás, általános közegészségügyi szolgálat teljesítés, szegény betegek látogatásához, védhímlőoltáshoz, újraoltáshoz, látogatási, rendelési, távolsági s műtési díjak a vármegyei törvényhatósági bizottság által később fognak megállapíttatni.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám 1909. évi január 28-ig annál is inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Német és szláv nyelv-ismerete megkivántatik.

Hódság, 1908. december 26.

Szemző Károly,

főszolgabíró.

526-2-2

55003/II. 1908. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A m. kir. államvasutak budapest—gödöllői, budapest-ferencvárosi, hatvani, valamint esztergomi osztálymérnökségeinek területén levő póce- és szemétdödrök tisztítási és kihordási munkáinak biztosítására nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

Pályázókat a költségszámítással felszerelt jogérvényes és bélyeggel ellátott ajánlatnak 1909. évi január hó 15-ére déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőség titkárságánál leendő benyújtására felhívjuk.

Bánatpénz fejében legkésőbb 1909. évi január hó 14-én déli 12 óráig 800 korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban gyűjtőpénztárunknál leteendő.

Készpénz után kamat nem követelhető, az értékpapírok a budapesti tőzsde legutóbbi, de 14 napnál nem régebbi árfolyama szerint és a névértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el. Takarekbetét könyvek bánatpénzzel nem tehetők le.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítmeny mellett adandók fel. A bánatpénz lefizetéséről szóló letéti jegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Szóbanforgó munkákra csakis magyar állampolgárok pályázhatnak.

Az ajánlatok között a szabadválasztási jogot magunknak tartjuk fenn.

Az ajánlat benyújtásához, valamint a munkák létesítéséhez kötött feltételeinket alább közöljük:

Az előforduló munkák általán ár mellett fognak kiadatni.

Az általán árak az ajánlatban tisztán és olvashatóan számokkal, valamint betűkkel is kiirandók.

Az ajánlati árak ugy az egyes osztálymérnökségek területén levő pócegödörök tisztítására, valamint az összes munkára kiteendő.

Fentartjuk magunknak a jogot, hogy az egyes osztálymérnökségeknél előforduló munkákat külön-külön is kiadjuk.

Javított vagy vakarások nyomát viselő ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A szerződés három évre vagyis 1909. évi február hó 1-től 1912. évi február hó 1-éig kötöttik.

A teljesítendő munkákra vonatkozó bővebbi adatok, valamint az ajánlati minta, pályázati feltételek, ajánlati költségszámítás alulírott üzletvezetőség pályafentartási osztályában (Külsőkerepesi-ut, szemben a keleti pályaudvar érkezési oldalával) I. emelet 49. számú szoba, naponta a hivatalos órák alatt megszerezhetők.

Budapest, 1908. december 30.

A m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége.

6-1